

Otázka: Filosofie starověku, antická přírodní filosofie, sofisté

Předmět: Společenské vědy, Filosofie

Přidal(a): xxx

Antická filosofie

- počátky v 7. – 6. století př.n.l.
- významnou podmínkou rozvoje myšlení byl přechod od despotických (tyrantských), patriarchálních forem spíše k demokratické správě polis, také ekonomický vzestup
- pralátka= označování složení světa, kdy prvotním je vždy jeden ze základních elementů
- dualismus= svět je tvořen dvěma zákl. pralátkami

Milétané

a) Thales

- považoval za arché (pralátku) vodu, ta je počátkem všechno, všechno z ní vzniká a také se navrácí
- vše je plné bohů (panteismus)= názor že vše co existuje je jedním celkem s božskou podstatou

b) Anaximandros

- považoval za arché apeiron (to, co nemá hranice) – všechny elementy

c) Anaximenes

- vnímá arché jako neurčitý vzduch – vše vzniká ve vzduchu, a to jeho zhušťováním či zředováním (pokud se vzduch zhušťuje, stává se větrem, oblaky, vodou či kameny, pokud ředí tak se stává ohněm)

Pythagorejci

- Pythagoras ze Samu
- jako první se nazval filozofem
- svou školu založil v řeckých osadách (území Itálie a Sicílie), mohly chodit i ženy
- názor, že svět i ten nehmotný se skládá z čísel a z jejich kombinací (0-10) a vše jde kombinovat považoval duši za nesmrtelnou, duše prochází procesem očišťování v nových vtěleních – cílem je duši vysvobodit z koloběhu nových zrození

Iónská škola

- Herakleitos z Efezu
- 6. – 5. st. př. n. l.
- syn krále – odmítl vládnout, smysl života viděl ve filozofii
- přezdívka „temný, hluboký“ jelikož jeho vrstevníci ho nechápali
- dvakrát nevstoupíš do téže řeky, protože panta rei – vše plyne
- zabýval se časem, prostorem a pohybem
- monista – 1 pralátka oheň
- dualista – hoří jeden malinký a vysoký oheň -> vzniká pohyb složený z protikladů
- aforismus – krátká fil. myšlenka složená ze dvou protikladů

Eleaté

Xenofanes z Kolofontu

- proslavil se kritikou Bohů
- „Ne Bozi jsou velcí, ale lidé. A znalosti nám nedali Bozi, ale my sami jsme si je vydobili postupnou prací.“

Parmenides z Eleje

- člověk vnímá svět především smysly, to, co nevnímá, tak to vlastně ani neexistuje Zenon z Eleje
- vytváří aporie – logické argumenty dokazující názor, že čas a prostor a pohyb dokazuje že pohyb neexistuje, pohyb v čase a prostoru je tak nahuštěn, že v podstatě ani neexistuje

Atomisté

Leukippos

- zakladatel atomismu, vytvořil jeho zákl. myšlenky, které dále rozpracoval Demokritos
- jako jeden z prvních formuloval logický zákon dostatečného důvodu – nic se neděje nadarmo, vše je podmíněno nutností

Demokritos z Abdéri

- „smějící se filosof“ – „berte život s humorem a nadhledem“
- atomos = dále neoddělitelný
- “ Svět hmotný i nehmotný se skládá i rozkládá z atomu.”
- atomy mají různé tvary a povrchy – na nich mají háčky, takže se mohou spojovat i rozpojovat
- atomy mají své vlastní vědomí a vědí k čemu patří
- lidská duše je smrtelná, zaniká společně s tělem, ale skládá se z těch nejzářivějších a nejkrásnějších atomů Epikuros ze Samu
- atomy mají možnost svobodného odchýlení se od své dráhy a spojení /či nespojení) s jinými atomy (spojením vznikne nová věc)

Sofisté

- byli profesionální učitelé moudrosti
- svým žákům slibovali, že je naučí za peníze myslet, mluvit a jednat, čímž je dokonale připraví na politickou kariéru

- zástupci – Protágoras a Georgiás
- neexistuje žádná objektivní pravda, existuje pouze pravda subjektivní.